

NAJAVLJUJEMO, POZIVAMO...

Srijeda, 7. studenog 2007. u 19.30 sati

KLUB HGZ-a
podrumska druženja srijedom

ciklus:
Prema jednom *Nacrtu nove estetike glazbe*

DALIBOR DAVIDOVIĆ i LEON STEFANIJA:
2007: »Adventures in modern music«

Govoriti o aktualnoj glazbi pretpostavlja i analizu uvjeta koji je proizvode. U odnosu na stanje sredinom dvadesetog stoljeća, o kojem je bilo riječi prošli put u okviru ovog ciklusa predavanja (17. travnja 2007, Nikša Gligo: *Godina 1957*), medijsko je stanje danas drukčije. Pedesetih godina postojao je manji broj festivala na kojima se svirala aktualna glazba, oni su bili manje ili više povezani s radijskim kućama i kritikom u specijaliziranim časopisima. U međuvremenu su počeli nicati novi festivali, sve je dostupnije nego prije, i informacije i snimke. Promijenila se i tehnologija: ako je sredinom stoljeća bilo nužno raditi u elektronskom studiju, kako bi se proizvelo odgovarajuće djelo, danas je to moguće posvuda. Zahvaljujući laptopu aktualna je glazba postala otvorenija, manje akademska. U drukčijem medijskom vremenu drukčiji je i ritam pojavljivanja aktualnih glazbenih događaja, drukčija je distribucija, način govora. Ako u tim medijskim okolnostima valja vidjeti današnje stanje materijala, onaj konkretan moment koji čini da se aktualna glazba uopće može pojaviti, kako se ta glazba odnosi prema njima?

POZIV ČLANOVIMA
na
GODIŠNJU SKUPŠTINU HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA
koja će se održati

u četvrtak 22. studenoga u 18.30 sati

POZIVAMO ČLANOVE DA NAM SE NAKON SKUPŠTINE PRIDRUŽE NA PRIGODNOM DRUŽENJU!

Hrvatski glazbeni zavod sudjeluje u organizaciji koncerta što se **30. studenog u 20 sati** priređuje u dvorani HGZ-a u povodu 100. godišnjice rođenja Melite Lorković (Županja, 1907 - Zagreb, 1987), glazbenog pedagoga i pijanistice međunarodnog ugleda. Podučavala je na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, te u Beogradu i Kairu, a nastupala diljem Europe, uvijek nastojeći promovirati i hrvatsko glazbeno stvaralaštvo. Na koncertu u spomen Meliti Lorković pijanistica Pavica Gvozdić izvodit će skladbe Frédérica Chopina: Fantaziju u f-molu, Sonatu u h-molu i Sonatu u b-molu.

OSVRTI

Predstavljanje knjiga *Ovime stupam pred Prijestolje tvoje. Figure i simboli u posljednjim djelima Johanna Sebastiana Bacha* Ludwiga Prautzscha i *Osnovne teorije glazbe* Tihomira Petrovića – 17. listopada 2007.

Na svečanom predstavljanju knjiga u Hrvatskom glazbenom zavodu nastupio je između ostalih i Društveni orkestar HGZ-a pod ravnanjem Marcela Bačića, izvevši peti “kontrapunkt” i završni koral “Ovime stupam pred Prijestolje tvoje” iz Bachove *Umjetnosti fuge*. Donosimo dio izlaganja Marija Penzara koji je govorio o Prautzschovoj knjizi:

Johann Sebastian Bach je uistinu vrh ledenog brijega baroknih stremljenja za objedinjavanjem nebeske matematike, spekulativne retorike, i glazbe kao krovne od sedam slobodnih umjetnosti srednjega vijeka. Desetljećima su brojni skladatelji i orguljaši istraživali mogućnosti opisivanja glazbe koja se skriva iza zavjese na stranicama partiture. No, usprkos svim hvalevrijednim pokušajima autora poput Böhma, Buxtehudea i drugih, tek se Bach primakao tom cilju. I sam bijaše svjestan da je vrlo često pero u njegovoj ruci tek zapisivalo glazbu “jedinog Skladatelja”. O skrivenosti tog procesa i njegovim intimnim putanjama nije ostavio konkretne zapise; tek se pomnijim proučavanjem neglazbenih simbola sa stranica njegovih partitura može dokučiti simbolička vrijednost potpisa “SDG” (Soli Deo Gloria).

Nespretno uvodeći pojam *egalité* na svim razinama, čovječanstvo je umalo počinilo neoprostivu pogrešku – *musica speculativa* pala je u zaborav više od jednog stoljeća. Tek su glazbeni eruditi i mistici poput Franza Liszta iznova iznijeli na vidjelo Carevo staro ruho. No, tijekom posljednjih nekoliko desetljeća mnogi su stručnjaci svojim predanim radom osvijetlili nepravilni *barocco* biser u punom sjaju. I ova knjiga Ludwiga Prautzscha jedan je od najsvjetlijih primjera takvog otkrivanja glazbe *iza sedam vela*, pa ju stoga svesrdno preporučam svima koji vjeruju da Glazba nije tek *musica instrumentalis*, odnosno da uistinu nadilazi puko sviranje i pjevanje.

Sredinom listopada zagrebački ljubitelji komorne glazbe zasigurno su barem nekoliko večeri provodili u Hrvatskom glazbenom zavodu. U ponedjeljak, 15. listopada nastupio je izvrsni Trio Atos iz Njemačke, na koncertu što ga je HGZ organizirao zajedno s Goethe Institutom Kroatien. A u pet je koncerata Zagrebačkog međunarodnog festivala komorne glazbe (12, 13, 14, 19. i 20. listopada) predstavljen niz odličnih solista s biranim repertoarom. Dvorana HGZ-a pokazala se ponovno u punom sjaju: na koncertu Tria Atos u salonskom stilu, a na Festivalu s raskošnom produkcijom, neuobičajenom za našu staru ljepoticu. U oba je slučaja dvorana nosila zvukove na krilima svoje izvanredne akustike, koja ju, uostalom, i svrstava na vrh popisa najboljih prostora za komorno muziciranje.

Koncert Tria Atos – 15. listopada 2007.

Ugledne novine ih hvale, publika im oduševljeno plješće, članovi žirija i njihovi kolege beskrajno ih cijene i podupiru. Riječ je o vrlo mladom Triju Atos, u kojem su violinistica Annette von Hehn, pijanist Thomas Hoppe i violončelist Stefan Heinemeyer, a u njihovim je komornim zvucima uživala i zagrebačka publika. Dvorana HGZ-a pokazala se kao izvrsna za komornu atmosferu, moglo bi se reći i salonsku, jer su glazbenici odlučili muzicirati među publikom i spustili su se s pozornice. Na taj su se način približili publici i odmah na početku odbacili status velikih zvijezda. Pokazali su da vrlo simpatičan i topao ljudski pristup može od glazbenika stvoriti velikog umjetnika.

Koncert su otvorili Schubertovim *Sonatnim stavkom u B-duru*, koji je bilo zadovoljstvo slušati zbog kristalne izvedbe violine, toplog zvuka violončela i višebojnosti klavira koji se stapao u cjelinu toga trija. Bilo je to jedinstvo interpretacije koje se svojim glazbenim nitima isprepletalo od instrumenta do instrumenta. Izvedba drugoga *Klavirskog trija* Mauricija Kagela pomalo je iznenadila publiku koja se ugodno stopila sa svojim stolcima, no razbudila se kad je čula djelo koje se pomalo oslanja na skladateljska načela Bacha i Beethovena, osobito u dionicama violončela i njegovim dinamičkim gradacijama. Moglo bi se reći da je to bila večer apstraktno novoga i tradicionalno staroga, jer su glazbenici na repertoar uvrstili još jednog Schuberta – bio je to *Adagio u Es-duru* i u drugom djelu ponovno nov i uzbudljiv prizvuk u *Passacagli* Jörga Widmanna. Članovi Trija Atos dokazali su kako ih ne zanima samo “nova

glazba”, koju su u dvorani HGZ-a svirali s osobitim čarom, nego njihov program obuhvaća djela različitih glazbenih stilova i stoljeća, fascinirajući pritom širinom i opsegom zvučnih svjetova koje pružaju slušateljima. Prema riječima Thomasa Hoppea, oni zapravo samo žele na ljude “prenijeti osjećaj da je glazba najvažnija”.

Daria Hodnik Marinković, *Sedam dana glazbe*, Hrvatski radio, III. program, 21. listopada

Inicijalnu pozornost pobudio je program koncerta, sastavljen od djela Franza Schuberta, Mauricija Kagela te Jörga Widmanna, a na isti su način bile primljene i vrlo dojmpljive izvedbe te večeri. Ostvarene u sabranu prostoru profiliranog i distinktnog govora komornog sloga, dalekog od svake izvanjskosti i neumjerenosti. Posebno naglašena kvaliteta koja je odlikovala već izvedbu prvog Schubertova djela, unutarnja projekcija intenziteta, bila je temeljnim interpretativnim diskursom unutar kojeg je disciplina samozatajnosti rukopisa podjednako Schuberta kao i ovog Kagelova djela, bila artikulirana na ingeniozno glazben način. Razložnošću ekspresije istodobne sigurnosti i dvojbe, tonski je prostor rastom ispunjao i zrcalio refleksiju. Zamjetna i nadasve važna kvaliteta neposrednosti, naglašene liričnosti, izvirala je u visokom razumijevanju pokreta i napetosti unutarnjeg dramaturškog slijeda ovih triju partitura (Schubertove mjere i Kagelova nemira), te progresije prostora i konteksta njihove harmonijske misli. Jasna ocrtavajuća i diskurzivna linearnost stoga je obuzimala samorazumljivošću i dubokim prostorom distinktno recepcije skladateljskih estetika. Izvedba Widmannova djela u tom smislu bila je manje dorečenom, i umjetnicima je u pokušaju sagledavanja izričajnosti inicijalnog obrasca (*passacaglia*) izmicala supstantnost cjelovitosti tog opsežnog i složenog djela odnosno njegove interpretacije.

Iz teksta Dodi Komanov *Ljepota komornoga sloga*, *Hrvatsko slovo*, br. 653 od 26. listopada

* * *

Zagrebački međunarodni festival komorne glazbe – osvrt na koncerte održane 19. i 20. listopada 2007.

Svima su nam potrebni pomalo izbezumljujući koncertni trenuci u kojima se ne možemo odlučiti na koji aspekt glazbene izvedbe usmjeriti slušateljsku pozornost, pa nakon duže ili kraće ‘borbe’ dopuštamo da nas ponese osjetilnost općeg dojma, a da bismo se nakon nekog vremena opet usredotočili na neki od brojnih elemenata interpretacije koji nas fasciniraju. Slušanje koje lavira između analitičkoga rasvjetljenja glazbenih struktura s jedne strane i posvemašnjeg emocionalnog prepuštanja glazbenome tijeku s druge gotovo je bez iznimke posljedica duboko promišljenog, ali ujedno i spontano realiziranog muziciranja maksimalno angažiranih reproduktivnih umjetnika. Međutim, medij komorne glazbe svojom neposrednošću u najvećoj mjeri pogoduje takvom doživljaju. Na stranu to što nam se u klasičnome komornome slogu struktura skladbe otkriva jasnije jer je ne prekrivaju koloristički namazi karakteristični za orkestralne sastave ili virtuozno sljepilo solističkih nastupa! Skupno muziciranje u kojemu se nitko ne ističe nauštrb drugih, u manjem prostoru, u neposrednoj blizini slušatelja, sve to komornoj izvedbi pridaje intimnost koja slušatelje, ukoliko je interpretacija doista kvalitetna, uvjerava da su gotovo ravnopravni sudionici glazbenoga procesa.

Ovogodišnji, drugi *Zagrebački međunarodni festival komorne glazbe* zagrebačkoj je publici, sudeći po posljednja dva koncerta, uspio pružiti mnoge takve trenutke. Dupkom ispunjena dvorana Hrvatskoga glazbenog zavoda svjedoči o značajnom porastu interesa u odnosu na prethodnu, prvu festivalsku godinu, što je u skladu s namjerama organizatora da Festival raste, pa je ove godine ugostio i veći broj na svjetskoj razini uglednih glazbenika mlađih generacija. Usporedbe s dubrovačkim *Julian Rachlin & Friends* unatoč nešto prigušenijem ‘zvjezdanom sjaju’ i daleko skromnijoj produkciji nisu nimalo neumjesne; štoviše, visoki glazbenički rang glavnine sudionika mogao je lako biti povodom svojevrsnom snobizmu i elitizmu koji je, na sreću, izostao. Siromašna zagrebačka koncertna ponuda komorne glazbe, obilježena ciklusima nekolicine domaćih komornih sastava i pokojim sporadičnim gostovanjem, Festivalom je uvelike dobila na zamahu, ponudivši u tjedan dana trajanja pet klasično osmišljenih koncertnih programa, koji u okviru mogućnosti nude respektabilan izbor *mainstreama* kanoniziranog repertoara komorne glazbe.

Zadnja dva koncerta, naslovljena *Slavenska noć* i *Beč I & II*, publiku su oduševila nastupom dvoje ‘domaćih’ virtuozu u kvazisolističkoj ulozi, budući da se pratnja ukrajinske pijanistice Milane Chernyavske pokazala prije pouzdanim temeljem nego nenametljivom pozadinom, kako uobičajeno strastvenoj Moniki Leskovar u Papandopulovoj *Rapsodiji concertante*, tako i do krajnjih granica razigranom Boži Paradžiku u Beethovenovoj *Sonati za violončelo u A-duru*. Kontrabasist je u visokim pozicijama lako mogao zavarati slušatelja da čuje instrument za koji je sonata izvorno skladana. Skladateljski slog dvaju izvedenih klavirskih trija, Smetaninog u g-molu i Haydnovog u G-duru, omogućio je unatoč posvemašnjoj ravnopravnosti svih triju dionica, diferencijaciju dvaju ‘prvih violina’, one suosnivačice festivala Susanne Yoko Henkel te one čestog zagrebačkog gosta Stefana Milenkovića. Radi se o u podjednakoj mjeri temeljito obrazovanim interpretima, koji su ipak potpuno različitih ne samo glazbenih temperamenata, već progovaraju međusobno gotovo kontrastnim violinskim tonom, te se konačna zvučna slika trija u kojima su sudjelovali pokazala prilično različitom. U Mahlerovom nedovršenom ranom gudačkom kvartetu, Dvořákovom *Gudačkom kvintetu op. 77*, a osobito u Schönbergovoj *Preobraženoj noći* to je razlikovanje međutim gotovo iščezlo, jer tu nije bilo mjesta ikakvom isticanju, osim možda onom zapanjujućeg izraelskog violista Guya Ben-Zionyja, no to više svjedoči o slušateljskim navikama publike, koja tu u nas zapostavljenu ‘sporednu’ dionicu ne doživljava kao ravnopravnu, premda ona to nedvojbeno jest u kompaktnim slogovima svih triju skladbi. Vrhunac druge večeri, a možda i cijelog festivala bila je ipak *Preobražena noć*, skladba koja do krajnjih granica napinje ne samo (kasnu) romantiku i tonalitetnu harmoniju, već i samu ekspresivnost komornoga izraza, govoreći nam: “ovo je točka do koje komorna glazba može ići”. A vrhunska interpretacija takve glazbe trenutke o kojima sam govorio na samome početku pruža u izobilju.

Ivan Čurković

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10 000 Zagreb, Gundulićeva 6
tel. i fax. 48 30 822
KNJIŽNICA tel. 48 30 824
pon., sr. i pet. 11–14, srijeda 16–20 sati
e-mail: hgz@zg.t-com.hr
BLAGAJNA HGZ-a tel. 48 30 822
radi ponedjeljak-petak 10–12 i
19–20 sati i uvijek jedan sat prije
početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA
CLXXXI (2007 / 2008)
STUDENI

Uredništvo:
Eva Sedak
Nada Bezić
Jana Korenić Sušec

Za izdavača:
Marcel Bačić

subota, 3. XI. u 20 sati

Art agent
STRINGS ONLY
1. koncert u ciklusu
MARCO GRAZIANI, violina
RUBEN DALIBALTAYAN, klavir
L. van Beethoven, R. Schumann

utorak, 6. XI. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
1. koncert u ciklusu
Solist: Danijel Detoni, klavir
Dirigentska: Nada Matošević
J. Suk: *Serenada za gudače*; J. S. Bach:
Koncert u f-molu BWV 1052;
P. I. Čajkovski: *Serenada za gudače u*
C-duru, op. 48

srijeda, 7. XI. u 19.30 sati

Hrvatski glazbeni zavod
Podrumska dvorana
KLUB HGZ-a
Prema jednom *Nacrtu nove estetike*
glazbe
Dalibor Davidović i Leon Stefanija:
2007: "Adventures in modern music"
(predavanje na hrvatskom jeziku)
ULAZ SLOBODAN

četvrtak, 8. XI. u 20 sati

Udruga "Moj grad Zagreb"
KONCERT BIVŠIH I SADAŠNJIH
UČENIKA PROF. GORDANE CEPIKE
U povodu 35. godišnjice pedagoškog
rada
ULAZ SLOBODAN

subota, 10. XI. u 20 sati

Art agent
PIANOFORTISSIMO
1. koncert u ciklusu
KATARINA KRPAŃ
F. Schubert, J. Brahms, K. Seletković,
F. Mendelssohn

utorak, 13. XI. u 20 sati

Hrvatsko društvo glazbenih umjetnika
KLASJA MODRUŠAN, sopran
HRVOJE JUGOVIĆ, klavir

D. Scarlatti, W. A. Mozart, I. J. Pleyel,
M. T. von Paradise, V. D. Chiancettini,
F. Schubert
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

četvrtak, 15. XI. u 20 sati

Tamburaško društvo "Ferdo Livadić"
SVEČANI KONCERT U POVODU
OBILJEŽAVANJA 35 GODINA
OSNUTKA DRUŠTVA I
25 GODINA VOKALNOG
ANSAMBLA "SAMOBORKE"
Dirigenti: Ana Marija Šimičić, Siniša
Leopold i Bojan Pogrmilović

subota, 17. XI. u 20 sati

PLESNA ZBORSKA GLAZBA
HPD "Slavulj", Petrinja
Margareta Lukić i Mario Čopor, klaviri
Škola suvremenog plesa "Ana Maletić"
Zagreb
Dirigent: Josip degl'Ivellio

nedjelja, 18. XI. u 20 sati

Virtuoso - ciklus studenata Muzičke
akademije
2. koncert u ciklusu
U suradnji sa Zakladom Musik & Jugend
iz Liechtensteina
Marko Graziani, Đana Kahrman i
Anamarija Milić, violina, Smiljan
Mrčela, violončelo, Marko Mimica, bas
te pijanisti: Tamara Gal, Aljoša Jurinić,
Petar Klasan, Nikola Kos, Matea Leko i
Bartolomej Stanković
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 20. XI. u 20 sati

J. S. BACH - DJELA ZA LUTNJU
VIKTOR VIDOVIĆ, gitara
Skladbe u obradi Viktora Vidovića
Promocija istoimenog CD-a

četvrtak, 22. XI. u 18.30 sati

GODIŠNJA SKUPŠTINA HGZ-a

subota 24. XI. u 20 sati

Glazbena škola "Zlatko Baloković"
KONCERT UČENIKA ŠKOLE

nedjelja, 25. XI. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
2. koncert u ciklusu
BAROKNA VIOLINA
Skladbe za 3 i 4 violine s i bez *bassa*
continua
Umjetničko vodstvo: Laura Vadjon
Telemann, Purcell, Schmelzer, Fontana,
Marini, Pachelbel, Fux
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 27. XI. u 20 sati

Art agent
ZAGREBAČKI KVARTET
2. koncert u ciklusu
B. Bartók: *Gudački kvartet br. 6*;
L. van Beethoven: *Gudački kvartet br. 12*
u Es-duru, op. 127

srijeda, 28. XI. u 20 sati

ZAGREBAČKI SOLISTI
2. koncert u ciklusu
GODIŠNJA DOBA
Solisti: Borivoj Martinić-Jerčić, violina
Robert Belinić, gitara
Miran Vaupotić, bayan
A. Vivaldi, A. Piazzolla

četvrtak, 29. XI. u 19 sati

Podrumska dvorana
Predstavljanje knjige:
ELIZABETINSKA SLIKA SVIJETA
Izdavač: ArTresor naklada
Gosti: Janja Ciglar-Žanić, Dario Špelić

četvrtak, 29. XI. u 20 sati

KONCERT ZAGREBAČKIH KLAPA
MUŠKA KLAPA PETRADA
MUŠKA KLAPA TORKUL
MJEŠOVITA KLAPA PRVI KOMIN
SNJEŽANIN

petak, 30. XI. u 20 sati

KONCERT U SPOMEN MELITI
LORKOVIĆ
PAVICA GVOZDIĆ, klavir
F. Chopin: *Fantazija u f-molu i sonate u*
b-molu i h-molu
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a